

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dotychczasony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro}. 15.

5. Intego 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Składki na fundusz tańszego chleba dla ubogich stolicy. — Galicyjska Kasa Oszczędności. — Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Rozprawy w parlamencie nad adresem odpowiedzi na mowę z tronu. Mowa Peela. — Przyjęcie adresu przez obie izby.

Francyja: Rozprawy w izbie deputowanych nad adresem odpowiedzi na mowę z tronu. Przystąpienie do głosowania nad pojedynczymi paragrafami, i odrzucenie poprawki Odilona Barrota i innych.

Belgija: Negocjacyje z Holandiją.

Nowiny.

Statystyka lekarska monarchii austryjackiej.

Dodatek nadzwyczajny: Zakład wód w Iwoniczu.

nędzę nader licznej części mieszkańców stolicy naszej, (albowiem od 9. do 30. stycznia r. b. sprzedano tutejszym ubogim 21,500 bochenków chleba po 4 kr. w. w.), przedłużył Magistrat tutejszy kontrakt względem dostarczenia tego chleba (o którym w Gazecie z d. 17. stycznia r. b. była wzmianka) tylko na jeden miesiąc zawarty, jeszcze na jeden miesiąc, to jest do 9. marca r. b.

Dnia 14. lutego r. b. o godzinie 10tęj przed południem odbędzie się w gmachu ratuszowym lwowskim zgromadzenie wielkiego Wydziału Towarzystwa *galicyjskiej kasy Oszczędności*, na które się wszystkich Członków tegoż Wydziału niniejszém zaprasza.

Od Kuratorjum galic. Kasy Oszczędności. W Lwowie dnia 1. lutego 1846.

— Z Wiednia. —

JCK. Mość raczył najwzwyższym postanowieniem z dnia 22go stycznia r. b. przychylić się do próby kryminalnego radzcy Jana Mosing w Rzeszowie o przeniesienie do kryminalnego sądu w Lwowie w tymże samym charakterze, równie i do próby radzcy przy kryminalnym sędzie w Wiśniczu Eliasza Łukaszewskiego o przeniesienie do kryminalnego sądu w Rzeszowie, a nakoniec opróżnioną przeto posadę kryminalnego radzcy w Wiśniczu, nadał najlaskawiej aktuariuszowi kryminalnego sądu w Stanisławowie, Franciszkowi Schön.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Do pomnożenia funduszu na dostarczenie tańszego chleba dla ubogiej klasy mieszkańców Lwowa, przyczynili się jeszcze: M. K.

J. Ex. Najprzew. JMC ksiądz Metropolita Złr. Lewicki. darem 15

Prz. JMC ksiądz kanonik Ruderkiewicz „ 20

JmPan. Florian H. Singer 20

JmPan. Hieronim Sykora 25

Przew. Imość ksiądz kanonik Cyryl Dębicki, proboszcz Rapiły gr. kat. „ 2

Imość ksiądz Michał Malinowski kanonik „ 1

Imość ksiądz Rustynowicz Justyn, wikary „ 1

Ronwent p. p. Sakramentek 2

P. Maryja Zasławska 1

P. Antoni Zasławski 1

W nadziei, że podobne dary jeszcze hojniej wpływać będą, i przez wzgląd na widoczną

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja:

Zaraz po skończonem odczytaniu mowy z tronu rozpoczęła izba wyższa posiedzenie, które jednakże odroczyła aż na piątą godzinę. Dyskusyja względem ostatniego przesilenia ministerjalnego wywołała w tej izbie ważne

ze strony lorda Stanley i kilku innych lordów odezwy. Hrabia Home zaproponował adres odpowiedzi a popierał go lord de Ros. Gdy Książęta Richmond i Wellington, lord Stanley, margrabia Lansdowne, lord Brougham i kilku innych oświadczyli o dotyczących kwestyjach osobiste swe zdanie, a mianowicie gdy książę Richmond, Książę Beaufort i margrabia Salisbury wyrzekli, że nie widzą żadnego powodu, aby w systemie ochrony ceł przedsięwzięto dalszą odmianę, przyjęto adres, który jak wiadomo, jest tylko powtórzeniem mowy z tronu. Późem izba odroczyła się aż do soboty.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 22. stycznia zaproponował lord F. Egerton adres odpowiedzi na mowę z tronu, a pan E. B. Denison popierał tę propozycję. Późem zaraz zabrał głos Sir Robert Peel dla wytłumaczenia się, jakie powody i zasady w ostatnim czasie jego zachowania się podstawą były. Chce on oznajmić, zkąd to poszło, że tak on jak i jego koledzy w ręce Królowej swe urzędy złożyli, i że on znowu jako minister przed tą izbą wystąpił. Najważniejszą przyczyną do rozwiązania się ministryjum na początku miesiąca grudnia była klęska, która przez nieurodzaj ziemniaków wielką część Anglii i Szkocyi a jeszcze większą część Irlandyi dotknęła. Ta klęska zmusiła go (Sir Roberta Peela) do zdecydowania się niezwłocznie, nie tylko pod względem tymczasowych środków dla zaradzenia temu złemu, ale nawet pod względem ostatecznego postąpienia sobie, co się tyczy zmiany ustaw zbożowych. W mojem stanowisku, rzekł Sir Robert Peel, wypadało koniecznie rozważyć, czy powody, które mówią przeciw zmianie ustaw zbożowych, są uzasadnione lub nieuzasadnione. A więc argumenta na korzyść ochrony musiały albo zmierzać do tego, że ochranianie krajowej przemysłu jest samą przez się zdrową zasadą, a przeto że uprawa roli, która wszakże jest gałęzią tej przemysłu, ma prawo do tej ochrony, albo że w takim kraju, jak nasz, który jest obciążony ogromnym długiem i wielkim systemem podatkowym, powinna być krajowa przemysł ochraniana przeciw konkurencyi zagranicy, albo też nakoniec, że interesa wielkiej części społeczeństwa — to jest, że pracujące klasy w tej kwestyi nie powinny być zapomniane, zwłaszcza że wysokość dziennej płacy od wysokości lub niskiej ceny zależy. Nakoniec możnaby jeszcze utrzymywać, że gruntowa posiadłość, dla osobnych na niej będących ciężarów ma prawo do szczególniejszej ochrony, aczkolwiek to jest więcej kwestyją spr-

wiedliwości niż polityki, która się przez ze- z wolenie na wynagrodzenie załatwić daje. Pierwsze trzy zarzuty przeciw oddaleniu opieki są zarzutami, które na względach publicznej polityki się opierają. Nie będę więc ganił tych i odmawiał im przynależnej zasługi, którzy sądząc *a priori*, przyszli do tego wniosku, że pomieniona ochrona już co do samej zasady odrzuconą być powinna. Rozum bez doświadczenia, przywiódł ich do tego przekonania. Moje zdanie zostało przez rezultat doświadczenia ostatnich trzech lat odmienione. « Te rezultaty usprawiedliwiły zupełnie, przedsięwzięte powolne zniesienie ceł ochronnych, i wywarły bardzo pomyślny wpływ na socyalne stosunki ludu. Ze wszystkich postrzeżeń, które Sir Robert Peel czynił przy porównywaniu rezultatów obu sprzeciwiających się sobie systemów, okazuje się, że argumenta na korzyść systemu cłowej ochrony dłużej utrzymać się nie dadzą. Nie sądzi on, że wprzecięciu miara dziennej płacy podczas ostatnich trzech lat, z powodu odpowiedniego czasowi dostatku, usprawiedliwia to twierdzenie, że od niskiej ceny nizka dzienna płaca zależy. Gdy lord John Russell przedłożył w przeszłym roku swą mocję przeciw systemowi cłowej ochrony, rzekł on (Sir Robert Peel), że nie godzi się porzucać lekkomyślnie dotychczasowej handlowej polityki kraju; że trzeba ostrożnie przystępować do dzieła. Ale teraz mamy przed oczyma rezultaty wielkich zmniejszeń taryfy, i nie możemy dłużej utrzymywać, że ochranianie krajowej przemysłu przez ochronne cła, samo przez się jest słuszne. (Głośnie oklaski.) Argument, że wielki ciężar długu i podatków przeszkadza Anglii do wytrzymywania z innemi państwami konkurencyi, okazał się podobnie bezzasadnym, a to widać ztąd, że właśnie w ostatnich latach bardzo znacznie poszła w górę wartość wywozu; wywóz w roku 1839 wynosił 53,000,000; w r. 1840, 51,000,000; w r. 1841, 51,000,000; w r. 1842, 47,000,000; w r. 1843, 52,000,000; w r. 1844: 58,000,000; przyczem jeszcze handlu z Chinami wcale nie policzono. Również pomyślnym okazał się pomimo znacznych pomniejszeń cła dochód państwa, a że także socyalny stan kraju doznał korzystnego wpływu większej materjalnej pomyślności, okazuje się ztąd, że liczba zbrodni podczas ostatnich trzech lat o 21 pCt. zmniejszyła się. Zresztą i interes samego rolnictwa, który przez zniesienie ochronnych ceł sądzą być tak bardzo narażonym na niebezpieczeństwo, nie dozna bynajmniej żadnej szkody, podobnie jak pozwolenie wprowadzania lnu, zni-

żenie cła od przeznaczonego na rzeź bydła, przez powiększone wprowadzanie tych artykułów nie wywarło na ich ceny żadnego szkodliwego wpływu, i owszém w ostatnich latach popędziło je jeszcze w górę. Rzecz naturalna, że Sir Robert Peel uzyskawszy to przekonanie, nie mógł się dłużej sprzeciwiać ponawianej propozycji pana Villiers o zniesienie ustaw zbożowych, aczkolwiek jeszcze sam nie uważał za rzecz stosowną zaproponować zniesienie tychże ustaw; ale raczej oświadczył swym przyjaciółom w parlamencie, że na niego jako na obrońcę ustaw zbożowych dłużej liczyć nie można. Atoli nieszczęsna choroba ziemniaków, która przeszłej jesieni nawidziła Europę, przeszkodziła mu pójść się dalej tą drogą; jednakże spieszny środek, który on proponował dla zaradzenia temu nieszczęściu, spowodował ostatnie ministerjalne przesilenie, o którym zamyśla teraz dać bliższe objaśnienie. — Pierwszego dnia miesiąca listopada oświadczył Sir Robert Peel, że zaproponował w gabinecie zniesienie ceł od wprowadzania zagranicznego zboża, i uzasadnił to zniesienie na doniesieniach o zagrażającym niedostatku, które zewsząd mu z głębi kraju, równie jak i od dyplomatycznych agentów z zagranicy nadsyłało. Z pomienionych doniesień dawał Sir Robert Peel bardzo obszérne objaśnienia, oświadczając oraz, że jest gotów zwołać parlament. Jednakże propozycja jego znalazła tylko u trzech z jego kolegów uznanie, a gabinetowe zgromadzenia zakończyły się dnia 6. listopada bez powzięcia jakowej uchwały. Jeżeli Sir R. Peel niepodał się w ówczas do dymisji, stało się to jedynie ze względu na interes państwa, nie zaś ze względu na jego interes prywatny, i w tej nadziei, że wypadki znową nareszcie do jakowegoś postanowienia. Dnia 25. listopada zgromadził się znowu gabinet dla naradzenia się nad nadesłanemi tymczasem doniesieniami, a on (Sir R. Peel) zaproponował jeszcze raz, aby zagraniczne zboże sprowadzać po zwołaniu bądź rozkazem tajnej rady bądź też aktem parlamentowym, aczkolwiek tymczasem pojawił się znany list lorda Johna Russell do jego konstituentów a tak zaproponowane rozporządzenie, które dnia 1. listopada byłoby niezawodnie poczytane za dzieło wolnego namysłu, wydało się dnia 25. listopada już tylko rezultatem cudzego natchnienia. Atoli i wtedy nie znalazła propozycja jego żadnego uznania. Najszczególniej lord Stanley oświadczył, że o konieczności jej nie może się przekonać, gdyż doniesienia o

niedostatku uważa za przesadzone. Tak opuszczony od swych kolegów zmuszony był Sir R. Peel podać się do dymisji, poczem Królowa przywołała do siebie lorda Johna Russell i poleciła mu złożyć nowy gabinet. Na przypadek, gdyby się to było powiodło, byłby on (Sir R. Peel) jako człowiek prywatny popierał usiłowania ministerjum w kwestyi ustaw zbożowych. Ale dnia 20. grudnia kazała mu Królowa oznajmić, że się niepowiodły doświadczenia lorda Johna Russell i że także jego (Sir Roberta Peel) dawniejsi koledzy wzbraniłi się złożyć ministerjum, któregoby programu podstawą było zatrzymanie systemu ceł ochronnych, dla tego wzywa go, aby cofnął swą dymisję. Co też Sir Robert Peel uczynił, a dawniejsi jego koledzy, gdy im przedłożył swoje plany, wyjawszy lorda Stanley, oświadczyli, że są gotowi na nowo wstąpić do ministerjum. Co się dotyczy nadmienionych jego planów, wstrzymuje on się umyślnie wchodzić w ich szczegóły przed wyznaczonym terminem posiedzenia, to jest przed 27ym stycznia. Jednakże ostrzega naprzód, aby z teraźniejszego stanu rzeczy nie czyniono sobie na najbliższą przyszłość nazbyt wielkich nadziei, co do cen i zasobów żywności. Mamy jeszcze przebyć 7 miesięcy nim nowe zbiory nastąpią, a że w krótkim czasie cena żywności pojdzie w górę, to można z pewnością przewidzieć. Z wielką energiją zbijał pierwszy minister w końcu swojej mowy mniemanie tych ze swoich stronników, którzy usiłowali okazać, że on przez zobowiązanie się przeciw partykularnym interesom swego stronnictwa jest skępowany. »Ja oświadczam«, rzekł, »że tu panuje zupełne nieporozumienie tak co się rozciągałości zobowiązań, jak i co do zagrażającej kary za ich naruszenie dotyczy. Ja nie jestem żadnemu członkowi, żadnej klasie ludzi osobiście zobowiązany dla puszczenia się dokładnie wytkniętą drogą albo dla przyjęcia na siebie mimo jej woli ciężaru urzędowej władzy. Ja nie poniżam bynajmniej mego znakomitego stanowiska, ale proszę aby mnie, pod względem zobowiązań, jakie na mnie mój urząd wkłada, dokładnie zrozumiano. Wartość tego stanowiska nie zależy w moey rozdawania urzędów; rzecz ta jest nie rozdzielną od urzędu pierwszego ministra, ale proszę zawierzyć mi, że urząd ten jest oraz źródłem ściągania na siebie ustawicznej nienawiści i nieukontentowania. Jeżeli władza ma jaką wartość, tedy ona zależy na tém, że nastrecza większą sposobność do czynienia usług publicznych. To stanowi

jedynie prawdziwą wartość urzędowej władzy, a ja sędzę nie rozminąć się z prawdą, gdy oświadczę, że przynajmniej umyślnie, tej władzy nie nadużywałem. . . . Kierowanie rządem jest trudnym zadaniem. Niech mi tu wolno będzie, z wszelkiem uszanowaniem powiedzieć, że starodawna nasza konstytucja, „obudzająca uszanowanie i zdziwienie“, urządzona jest tak jak fizyczna nasza budowa, i że niełatwem jest to zadaniem, istotę monarchii, arystokracji i reformowanej izby niższej w harmonijną jedność połączyć. Ale jest to cel, który ja starałem się osiągnąć, jakoż ja nie sędzę, że ten cel z prawdziwym konserwatyzmem pogodzić się nie da. Uwolnienie od tego przyjętego na siebie obowiązku z honorem, byłoby łaską nie karą, gdyż wypełnienie powinności przechodzi w wysokim stopniu miarę fizycznych i moralnych sił moich. Atoli dopokąd honor i uczucie powinności tego wymagają, nieuleknę się tego obowiązku. Jestem gotów przyjąć na siebie odpowiedzialność i ponieść ofiarę, ale nie skłonię się do zatrzymania urzędu z nadwreżoną mocą i skrępowaną władzą. (Głośno okłaski.) — Odpowiedź lorda Johna Russell na tę mowę ściągała się w głównej osnowie tylko do ostatniego przesilenia ministerjalnego. Po lordzie Johnie Russell mówił pan d'Israeli, który w przydłuższej mowie odnowił swoje pociski na Sir Roberta Peela poświadczające o osobistej zawziętości, i starał się okazać, że on stał się zdrajcą swego stronnictwa. Bronią tego mowcy są jak wiadomo osobiste obelgi i cierpka satyra na pierwszego ministra. Po sprzeciwieniu się jeszcze lorda Northland, pana Miles i pułkownika Sibthorp w duchu ultratorysów zasadom pierwszego ministra, nastąpiło jednogłośnie przyjęcie adresu.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 23go stycznia, gdy nadesłano sprawozdanie komitetu o adresie odpowiedzi na mowę z tronu, miał pan Colquhoun przydłuższą mowę na korzyść ustaw zbożowych, i wezwał agrykulturyistów, aby statecznie trwali w oporze przeciwko wszelkiej zmianie. Późem pan Hume miał na cześć pierwszego ministra i jego poprzednika energiczną pochwałę, oświadczać, że dziewięć dziesiątych części mieszkańców kraju pochwalają jego rozporządzenie i okazał, iżby to było nierozsądkiem tak daleko posuwać konsekwencyję, aby do usprawiedliwienia zmiany w poprzedniczych mniemaniach, żadne okoliczności służyć nie mogły. W mowie z tronu chwalił najszczególniej ze względu na stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, zamierzone wzmo-

wienie lądowego wojska i floty. Sir Robert Peel oświadczył, że rząd ze względu na powszechne interesa cywilizacyi i ludzkości stara się jak najgorliwiej użyć wszelkich sposobów, jakie mu tylko narodowy honor pozwala, aby pokój utrzymać. Z tego powodu posłał do rządu Stanów Zjednoczonych jak najstalsze i najumiarkowańsze przedstawienia i ma nadzieję, że takowe w takimże samym duchu przyjęte będą. Walka między dwoma takimi mocarstwami byłaby powszechnem nieszczęściem.

Francyja.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 21. stycznia wszedł pan Guizot na trybunę. Prosił on naprzód o życzliwą uwagę i zupełną bezstronność, pan Thiers odwołał się wczoraj do waszych pierwszych wrażeń, do waszego instynktu, on zaś (pan Guizot), odwołuje się do waszego sądu, tego głównego warunku każdej dobrej i wielkiej polityki. Przewidział on zarzuty, które zachowywanej przez niego polityce uczynią. Potrzebował on ze swojej strony najzupełniejszego przekonania, dla chwycenia się tej polityki i doradzenia jej koronie. Ale jest oraz tego przekonania, że ona dla interesów kraju jest stosowniejszą. Gabinet francuzki nie mieszał się wcale w spory między Angliją a Stanami Zjednoczonymi z powodu państwa Texas. Oświadczył on tylko to zdanie, że wcielenie państwa Texas do Stanów Zjednoczonych zwichnęłoby równowagę mocarstw. Otóż na to proste zdanie oświadczył prezydent Zjednoczonych Stanów, pan Polk w senacie, że każdemu europejskiemu mocarstwu zaprzecza wszelki interes, wszelkie prawo do roztrząsania równowagi mocarstw nowego świata. On (pan Guizot) spostrzegł w tém uszczerbek wolności handlu i niepodległości Francyi. Większa część małych republik amerykańskich oparta jest tylko na sile mocarstw europejskich. A szczególnie Francyja jest powołaną do uznawania ich wszystkich. Postrzegł on w oświadczeniu prezydenta Polk powstawanie na godność francuzkiego rządu. Francyja miała ważne powody życzyć sobie, aby niepodległość państwa Texas była utrzymana. Trzy mocarstwa rozszerzały coraz bardziej swe kraje, Rosyja, Anglija i Zjednoczone Stany, Francyja nie może na powiększanie się tych mocarstw pażyć obojętnie. Uznał on za rzecz stosowną, pod względem państwa Texas warunki równowagi i przeciwwagi w pamięć przywołać. Nie myślał on przytém przyznawać Francyi prawo mieszanja się

w wewnętrzne sprawy Stanów Zjednoczonych. Nadmieniał tylko o zasadach, których Francya rzucić się nie może. Jednakże nie należy sądzić, że ten wypadek zerwie między Francją a Stanami Zjednoczonymi dobre porozumienie. Przymierze między oboma narodami polega na powszechnych, komercyjnych i politycznych interesach. Dla takowej różnicy w zdaniu, jak ta, o której nadmieniałem, nie przedsięwzięłyby dwa wielkie mocarstwa nieprzyjacielskich kroków. Ależ i między przyjaciółmi niepodległość zdania powinna utrzymanie zasad szanować. Pan Thiers wszczął kwestyję o stosunku do Anglii. Odpowiedź na to tak otwarcie jak we wszystkich innych przedmiotach. Stosunek do Anglii jest stosunkiem dobrej przyjaźni, jeszcze więcej stosunkiem życzliwości. (Szemranie na lewej stronie.) Stosunki do Anglii są liczne, interesa obu krajów częstokroć wspólne. W takich okolicznościach, uznając pokój za dobry i pożyteczny, należy życzliwość przenieść nad dobrą przyjaźń. Od pięciu lat stara się ministerjum pielegnować ją i utrzymywać bez ujęcia w czemkolwiek niepodległości Francji. (Hałas na lewej stronie.) Minister powtarza, od pięciu lat okazujemy sobie nawzajem przyjaźń i poważanie bez ubliżenia w czemkolwiek niepodległości obojczych stron, a obopólne interesa zostały przytęmione zabezpieczone. Wzajemne zaufanie usunęło wszelkie trudności. Przypomina on tylko o Ota-hajty, Maroku, Grecji, Hiszpanii i prawu przetrzaskania okrętów. Francja doznała ze strony Anglii takichże samych względów, takież samę życzliwości. (Hałas na lewej stronie.) Pan Thiers przerywając, przypomina o wynagrodzeniu względem Pritzarda. Minister: Wielkie trudności zostały od pięciu lat między Francją i Anglią załatwione. Gdyby Francja była się okazała obojętną zamiast przyjacielską, możeby także był pokój utrzymany, ale zbywałoby na bezpieczeństwie i zaufaniu. Tak, niejedna trudność byłaby nierozwiązana pozostała. (Szemranie na lewej stronie) Nowe trudności mogłyby powstać między Anglią a Zjednoczonymi Stanami pod względem innych przestrzeni ziemi, Francja może być wzywana do zdecydowania się za jedną lub drugą stronę. Ale ona utrzyma swą neutralność; jestto polityka, która z jej interesami się zgadza. Gdyby Anglija chciała być państwo Texas sobie przywłaszczyć, Francja byłaby się zupełnie tak zachowała, jak sobie z Północną Ameryką postąpiła. Po skończeniu tej mowy było posiedzenie niemal 5 minut przerwane. Po tym mówcu powstał pan Billault na

politykę rządu co do stosunków amerykańskich, i gdy wymienił prawdziwą dla niej zasadę pokonywania przewagi Anglii na morzu, do czego Zjednoczone Stany mogłyby być pożądanym dla Francji przymierzeńcem, ogłoszono powszechne obrady nad adresem odpowiedzi za skończone.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 22. stycznia toczono dalej dyskusyję nad pierwszym paragrafem wniosku do adresu, a przytęm toczono także z wielką zaciętością wszczętą już podczas rozpraw nad wnioskiem do adresu w ogóle przez opozycyję walkę przeciw gabinetowi na polu oskarżeń z powodu nieprzynależnego wpływu rządu na wybory. Gdy pan Odilon-Barrot zaproponował nawet w duchu tych oskarżeń ułożoną do pierwszego paragrafu poprawkę, brzmiałą w następujący sposób: »Atoli, Sire, dla zachowania tych drogiej swobód, ważną jest rzeczą, aby rzetelność i bezstronność kierowała wszystkimi działaniami administracyi, by dla wszystkich zabezpieczono swobodne ich politycznych praw wykonywanie a władzy państwa nadano tę moralną powagę, która dla niej jest potrzebna,« przystąpiono do głosowania nad tą poprawką, którą 208 głosami przeciw 166 odrzucono.

Z Paryża dnia 23. stycznia. Izba deputowanych toczyła dziś dalej przerwana wczoraj rozprawę nad adresem. Po wczorajszem odrzuceniu poprawki pana Odilon-Barrota była dzisiaj w dziennym porządku poprawka pana Isamberta. Po przedłożeniu licznych petycyj rozwinął pan Isambert swoją poprawkę. Żąda on przyrzeczonych organicznych ustaw, zniesienia ustaw wrześniowych i przypuszczenia zdalnych głów do spisów wyborowych. Atoli rząd nie chce tego słusznego żądania wypełnić, lecz narusza nawet sprzyjające wolności ustawy. Ustawa dotycząca narodowej gwardyi zaledwo jest wykonywana, ustawa o wolności osobistej jest omijana, a nakoniec nie masz wcale ustawy względem odpowiedzialności ministrów. Wszystkie ministerja są sobie podobne w naruszaniu ustaw lub w obchodzeniu ich. Należy więc przypomnieć rządowi zasady z roku 1830. Pan Corue i kilku innych wspiera tę poprawkę, poczem izba przez głosowanie odrzuciła ją. — Z kolei wniósł pan Feuillade Chauvin poprawkę, żądając jedynie tylko dodania tych wyrazów »rzetelne wypełnianie ustaw«. Zachowawca wielkiej pieczęci znajduje tę poprawkę w istocie domagającą się tegoż samego co i poprawka pana Odilon-Barrot, a która jak wiadomo już odrzuconą została, przyczem

rozwiła powody, dla których tak on jak i rząd przyjęciu tej poprawki sprzeciwić się muszą. Przy głosowaniu izby, okazało się 206 przeciw, a 181 głosów za poprawką, tak iż tylko większością 25 głosów odrzuconą została.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 22. stycznia. Negocyjacje między Belgiją a Holandiją, jak donosi dziennik *Messenger de Gand*, jeżeli się już nie rozpoczęły, to będą niezwłocznie rozpoczęte w skutek uprzednich konferencji, w których z obojgiej strony jak najgorętsze wyrażono życzenie, by odwetom, które dla pomyślności obu krajów wielką szkodę przynoszą, koniec położyć. Podstawą ich mają być nowe propozycje, które holenderski poseł, pan Ben-tinck przedłożył, a do których belgijski gabinet się przyczynił. Spodziewają się więc, że w krótkie między Belgiją i Holandiją nastąpi zawarcie handlowego traktatu; jednakże nim takowy przyjdzie do skutku, powrócą oba kraje do dawniejszego *status quo*.

NOWINY.

Zwłoki zmarłego Arcybiskupa i Prymasa przeniesione zostały dnia wczorajszego o godzinie 4tej po południu w uroczystym pochodzie żałobnym z pałacu arcybiskupiego do kościoła archikatedralnego, i tamże wystawione będą przez trzy dni, w czasie którym odbywać się będzie nabożeństwo żałobne, a mianowicie: dzisiaj odprawia toż nabożeństwo Duchowieństwo Ormiańskie, jutro Duchowieństwo obrządku grecko-katolickiego, a w sobotę dnia 7go b. m. po odprawionem o 9tej godzinie z rana nabożeństwie żałobnem w obrządku łacińskim i stosownej mowie, odprowadzone zostanie ciało do kościoła Seminarjum łacińskiego, i w tamtejszym grobie złożone będzie na wieczny spoczynek.

Jako o nowym datku dobroczynnym, na korzyść powodzią dotkniętych mieszkańców Galicyi, donosimy o nowym utworze muzycznym (w Pradze wytłoczonym, ułożonym przez JMci księdza A. Rędzierskiego, Wikarego w Lanckoronie, który go na rzeczony cel przeznaczył. Utwór ten muzyczny, poświęcony Prezesowi Senatowi wolnego Miasta Krakowa, na pamiątkę założenia kolei żelaznej krakowskiej, składający się z *Poloneza, Mazura, Walca i Polki kolei żelaznej*, tudzież z *Mazura i Krakowiaka towarzystwa wstrzemięźliwości* odebrała Redak-

cyja onegdaj dopiero i nieomieszkała oddać go zaraz do księgarni pana Milikowskiego, który najchętniej przyjął na siebie sprzedawanie stu przesłanych egzemplarzy. Jakkolwiek ten dodatek do tegorocznej literatury karnawałowej już dość późno i nie w czas wesoły przyszedł, nie wątpimy wszakże, że cel dobroczynny przyłoży się niepomalu do przedsięwzięcia rozprzedania, przyczem dodamy jeszcze, że tańce te podobały się znawcom muzyki. Egzemplarz jeden kosztuje 30 kr. m. k.

Znowu dwie zabawy publicznych przebyliśmy. *Reduta* naprzód dnia 2go b. m. odbyta, była oczywiście doskonałą, bo trzecia z kolei, a zatem pełna gwaru i ścisku; po raz pierwszy tego roku pojawiło się na niej życie prawdziwie redutowe, wesole, skaczące, a osobliwie tłumne i piskliwe: spodziewać się zatem należy że i reszta redut, których już tylko dwie mieć będziemy, również dobra będzie. Najutrz dnia 3. b. m. odbył się drugi i podobno ostatni bal uprzywilejowanego towarzystwa strzelców miejskich, i również pierwszemu był dosyć liczny, a trwał do rana prawie.

* * *

Do wiadomości o balu, mającym się odbyć d. 8. b. m. na korzyść *Zakładów ochrony matych dzieci*, dodajemy, że biletów dostać można także w kancelaryi towarzystwa muzycznego.

* * *

Statystyka lekarska monarchii austriackiej.

(*Sonntagsblätter* z dnia 18. stycznia 1846.)

W całej monarchii austriackiej prócz Węgier, jest teraz 5226 lekarzy, 6413 chirurgów, 14,847 akuszerek i 2316 aptekarzy. — Na pojedyncze prowincyje rozdziela się liczba lekarzy i aptek w następujący sposób:

1 lekarz — 1 apteka

W Królestwie Lombardzko- Weneckiem	2126. — 2574.
» Tyrolu	2643. — 9952.
» Czechach	6982. — 20,574.
» Dalmacyi	8030. — 12,168.
» Austrii Górnej	8484. — 16,430.
» Austrii Dolnej	8650. — 15,744.
» Styryi	10,142. — 22,780.
» Morawii	11,706. — 21,382.
» Galicyi	25,731. — 40,921.

Z powyższego wykazu wypada, iż Galicyja ma w porównaniu z innemi prowincyjami najmniej lekarzy i aptek.

Zakład Wód Iwonickich

w Galicyi.

Dyrekcya podaje do powszechnej wiadomości, że wypadek śmierci Właściciela, Karola Hrabiego Załuskiego, nie będzie miał wpływu na Zakład łązienek i wody mineralnej do picia rozsyłanej; owszém, Dyrekcya poczytywać sobie będzie za obowiązek podwoić staranie swoje w usłudze szanownej Publiczności. Tym celem powtarza uwiadomienie o cenach i sposobie transportu wody Iwonickiej, wzywając tak krajowe jak zagraniczne Osoby utrzymujące składy wód mineralnych, żeby się z obustunkami swemi do Zakładu Iwoniczkiego wcześniej zgłaszać raczyły.

Woda alkaliczna Iwoniczka sprzedaje się odtąd w większych i mniejszych szklanych
flaszkiach.

Po składach w Królestwie Galicyi:

Większa flaszką za	zr. —	20 kr.	m. k.
Mniejsza	„ —	15 „	„
Paczka z 30ma większemi flaszkami	„ 10	— „	„
Paczka z 30ma mniejszemi	„ 7	30 „	„

Na miejscu Iwoniczu, za paczkę

z 30ma większemi flaszkami	„ 9	— „	„
z 30ma mniejszemi	„ 6	30 „	„
Większa flaszką	„ —	42 „	„
Mniejsza	„ —	9 „	„
Za 20 pak z większemi flaszkami na raz wziętych płaci się z góry	„ 120	— „	„
Za 30 pak z mniejszemi zaś	„ 145	— „	„

Za fracht od 20 pak z większemi flaszkami, lub 30 z mniejszemi, Zakład po jednym ZłReńskim m. k. od każdej mili zaliczone mieć chce.

Ktoby po paczkę z większemi flaszkami do Zakładu przysłał, za złożeniem 10ciu ZłReńskich m. k. będzie mu wydana, a gdy po zużyciu wodypaczkę z 30ma flaszkami odeszle, będą mu 5 ZłReńskich m. k. zwrócone. Po paczki zaś z mniejszemi flaszkami przysyłający, złoży 8 ZłReńskich m. k., a 4 ZłReńskich m. k. po oddaniu paczki i flaszek zwrócone jemu zostaną.

Listy do Zakładu frankowane na pocztę do Krosna adresują się,
a zaś posyłki pieniężne na pocztę do Dukli.

Die Mineral- Wasser = Heil = Anstalt

zu **IWONICZ** in **Galizien**.

Giebt sich die Ehre zur allgemeinen Wissenschaft zu bringen, daß der Todesfall des Eigenthümers, Carl Grafen Zakuski, weder auf die Baade Anstalt noch auf das zu versendende Mineral-
Trinkwasser einen Einfluß ausüben werde, — vielmehr wird es sich die Direktion zur angelegent-
lichsten Pflicht machen, ihre Bemühungen um den Dienst für ein geehrtes Publikum zu ver-
doppeln. In dieser Absicht wird nachfolgende Bekanntmachung der Preise und der Versendungs-
Art des hiesigen Wassers wiederholt, mit der Einladung an die Herrn Unternehmer von Mineral-
Wasser Niederlagen, sich zeitlich an die gefertigte Direktion mit Ihren Bestellungen wenden zu
wollen.

Das Iwoniczer Alkalische Wasser ist von nun an in größeren und kleineren Flaschen
zu beziehen.

In den Niederlagen des Königreichs Galizien :

Die große Flasche	zu fl. —	20	fr. C. M.
" kleine "	" —	15	" "
Eine Kiste mit 30 großen Flaschen	" 10	—	" "
Eine " " 30 kleinen "	" 7	30	" "

An Ort und Stelle in Iwonicz

Für eine Kiste mit 30 großen Flaschen	" 9	—	" "
" " " " 30 kleinen "	" 6	30	" "
Eine große Flasche	" —	12	" "
Eine kleine "	" —	9	" "
Für 20 Kisten größerer Flaschen auf einmahl genohmen ist in Voraus zu bezahlen	" 120	—	" "
Für 30 Kisten kleinerer Flaschen	" 145	—	" "

An Fracht von 20 Kisten größerer oder kleinerer Flaschen ist Ein Gulden C. M. für
jede Meile zu entrichten.

Wer eine Kiste mit größeren Flaschen von der Anstalt bezieht, hat 10 Gulden C. M.
zu entrichten, und bekommt einen Ersas von 5 Gulden C. M. sobald er nach Verbrauch des Was-
sers die Kiste mit sammt den 30 Flaschen zurückstellt. Für eine Kiste mit kleineren Flaschen sind
8 Gulden C. M. zu verangaben, und der Ersas besteht nach Rückstellung der Kiste und Fla-
schen in 4 Gulden C. M.

Die Briefe an die Anstalt sind an die Post in Krosno *franco* zu adressiren. —
Geldsendungen hingegen besorgt die Post in Dukla.
